

Bioteknologirådet

Årsrapport for
Bioteknologirådet
2014

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
Del I. Direktørens beretning.....	3
Del II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	5
Formål og mandat.....	5
Bioteknologirådet	6
Observatører	7
Sekretariatet.....	7
Del III. Årets aktiviteter og resultater	8
Hovedmål for Bioteknologirådet 2014	8
Hovedmål 1 og 3: Rådgivende organ for forvaltningen og gi uttalelser i saker etter bioteknologiloven og genteknologiloven	8
Hovedmål 2: Informasjons- og debattskapende aktiviteter	9
Hovedmål 4: Gi uttalelser som angår Norges holdning til spørsmål vedrørende bioteknologi i internasjonale organer	12
Hovedmål 5: Belyse spørsmål som er særlig viktig i et Nord/Sør-perspektiv	13
Resultatmål i tildelingsbrev.....	13
Spesielle oppdrag i tildelingsbrevet.....	13
Del IV. Styring og kontroll i virksomheten	14
Overordnet styring og kontroll	14
Tiltak mot definerte risikoer med hensyn til måloppnåelse	14
Økonomi.....	14
IA-avtalen.....	14
Andre føringer.....	14
Del V. Vurdering av fremtidsutsikter	15
Del VI. Årsregnskap	16
Ledelseskommentar årsregnskapet 2014.....	16
Prinsippnote årsregnskapet.....	17

Del I. Direktørens beretning

I 2014 fikk Bioteknologirådet nytt navn og nye medlemmer. Vi tok også fatt på den viktige diskusjonen om behovet for endringer i bioteknologiloven.

Navneskiftet fra Bioteknologinemnda til Bioteknologirådet gjør det tydeligere at vi er et rådgivende organ, som ikke avgjør hva som skal være tillatt eller forbudt. Oppgavene er de samme som før: Å gi råd, å skape debatt og å tilby informasjon om bruk av moderne bioteknologi. Bioteknologirådet legger spesiell vekt på etiske og samfunnsmessige sider ved bioteknologien og på spørsmål om bærekraftig utvikling.

I 2014 tok vi fatt på det viktige arbeidet med evaluering av bioteknologiloven. Loven regulerer medisinsk bruk av bioteknologi på områder som blant annet assistert befruktning, gentesting og fosterdiagnostikk. Helse- og omsorgsdepartementet har oppfordret Bioteknologirådet til å legge til rette for en bred debatt om behovet for endringer i loven.

For å invitere til debatt har vi i 2014 arrangert åpne møter, skrevet kronikker og bidratt til oppslag i mediene, og vi har utviklet skoleprosjektet Ungdommens bioteknologiråd som gjennomføres første halvår 2015. Initiativene til debatt bidrar til at vi får viktige innspill til vårt arbeid med bioteknologiloven fra fagmiljøer, interessegrupper og enkeltpersoner.

Bioteknologirådet vedtok de første uttalelsene som vurderer behovet for endringer i bioteknologiloven i 2014. Vi vil fullføre vårt arbeid med evaluering av bioteknologiloven i 2015.

Bioteknologirådet er hjemlet både i bioteknologiloven og i genteknologiloven som handler om genmodifiserte organismer. Som vanlig har vi i 2014 også hatt stor aktivitet knyttet til genmodifiserte organismer. Vi videreførte vårt langvarige samarbeid med Miljødirektoratet om utforming av kriterier for å vurdere om genmodifiserte organismer bidrar til bærekraftig utvikling. En rapport om emnet ble oversatt og kom ut i engelsk utgave våren 2014. Arbeidet med bærekraft og sosioøkonomiske kriterier for å vurdere genmodifiserte organismer opplever vi stor interesse for også internasjonalt.

Høsten 2014 arrangerte vi populære foredragsturneer med besøk i flere norske byer fra de internasjonale kapasitetene Drew Endy og Charles Arntzen som snakket om ulike sider ved genmodifiserte organismer. Spesielt Arntzen, som presenterte sitt arbeid med å lage en medisin mot ebola i genmodifiserte tobakksplanter, fikk mye medieoppmærksomhet.

Vi har i 2014 lagt spesiell vekt på initiativer for å kommunisere med ungdom og unge voksne. Blant høydepunktene i dette arbeidet var store møter for studenter i Trondheim og Ås under tittelen *Bioteknologiens tidsalder*. I Trondheim samlet vi mer enn 600 studenter som lyttet til foredrag fra forskere og deltok i uhøytidelige avstemninger om bioetiske dilemmaer.

De nye rådsmedlemmene som tiltrådte 1. januar 2014 er godt i gang med arbeidet. Nytt ved denne oppnevningen er at alle medlemmene er oppnevnt individuelt. Det er ikke lenger noen som er oppnevnt etter innstilling fra eller som representanter for bestemte organisasjoner. Som før er det stor bredde blant rådets medlemmer både i fagbakgrunn og i standpunkter til sakene som er til behandling.

Meningsbrytningen og prøvingen av argumenter i rådsmøtene er en forutsetning for gode råd til myndighetene og samfunnet for øvrig. Faglig oppdatert beslutningsgrunnlag er også nødvendig, og her har vi i sekretariatet et viktig medansvar. Bioteknologirådets anbefalinger skal bestandig skal være velbegrunnet, enten det er snakk om et enstemmig råd eller en delt innstilling.

Samtidig med navneendringen ble bioteknologiloven og genteknologiloven endret for å gi hjemmel for en felles forskrift for Bioteknologirådets virksomhet. Vi setter også pris på det tydelige signalet fra Stortingets helse- og omsorgskomite i forbindelse med behandlingen av lovendringen: «Komiteen vil understreke at det har vært, og fremdeles er, behov for et slikt rådgivende og frittstående organ i ulike spørsmål knyttet til bioteknologi og genteknologi».

Oslo, 13. mars 2015

Sissel Rogne
direktør
Bioteknologirådet

Del II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Bioteknologirådet (til 1. juni 2014 var navnet Bioteknologinemnda) er et frittstående, rådgivende organ der medlemmene og rådsleder oppnevnes av Regjeringen. Bioteknologirådet er hjemlet i Lov om framstilling og bruk av genmodifiserte organismer m.m. (genteknologiloven) og i Lov om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven). Rådet fastsetter selv hvilke temaer som det vil jobbe med i henhold til sitt mandat.

Bioteknologinemnda ble oppnevnt første gang i 1991, så i 1998, 2000, 2004, 2008 og sist i desember 2013. Det nåværende Bioteknologirådet er oppnevnt for en fireårsperiode og har 15 medlemmer og fem varamedlemmer. I tillegg innkalles observatører fra syv departementer til møtene.

Bioteknologirådet er organisert som eget forvaltningsorgan som i administrative spørsmål er underlagt Helse- og omsorgsdepartementet. Virksomheten i sekretariatet styres av rådets prioriteringer.

Regjeringen la i desember 2013 frem et lovforslag om å endre navn fra Bioteknologinemnda til Bioteknologirådet, og å gi hjemmel for å regulere rådets virksomhet gjennom en forskrift med hjemmel både i bioteknologiloven og genteknologiloven. Lovendringen med navneskiftet og hjemmel til å utarbeide en ny, felles forskrift ble iverksatt fra 1. juni 2014.

Formål og mandat

Bioteknologirådets overordnede formål er i henhold til St.meld. nr. 25 (1992-93) *Om mennesker og bioteknologi* å drøfte etiske og samfunnsmessige spørsmål i tilknytning til bioteknologisk virksomhet, samt informasjons- og debattskapende aktiviteter. Formålet er nærmere spesifisert i rådets mandat, sist revidert 30. august 2000:

- Bioteknologirådet er et rådgivende og frittstående organ for forvaltningen som særlig skal vurdere og drøfte prinsipielle eller generelle spørsmål knyttet til bioteknologi og genteknologi, herunder samfunnsmessige og etiske spørsmål.
- Bioteknologirådet skal legge stor vekt på informasjons- og debattskapende aktiviteter ved å bidra til informasjon til publikum og bidra til kommunikasjon mellom offentlige myndigheter, fagfolk og interesseorganisasjoner.
- Bioteknologirådet skal på begjæring eller av eget tiltak gi uttalelser i saker etter Lov om medisinsk bruk av bioteknologi m.m. og Lov om framstilling og bruk av genmodifiserte organismer m.m., herunder forslag til endring i lov, forskrifter m.m. som har betydning for bioteknologi.
- Bioteknologirådet skal gi uttalelser til norske myndigheter som angår Norges holdning til spørsmål vedrørende bioteknologi i internasjonale organer.
- Bioteknologirådet skal belyse spørsmål som er særlig viktig i et Nord/Sør-perspektiv.

Bioteknologirådets uttalelser er offentlige med mindre annet følger av lovbestemt taushetsplikt.

Bioteknologirådet

Medlemmene i rådet er oppnevnt for en periode på fire år fra 1. januar 2014. Alle medlemmene for perioden 2014–2017 er personlig oppnevnte.

Bioteknologirådet har i løpet av 2014 hatt følgende sammensetning:

Faste medlemmer:

- Kristin Halvorsen (leder)
Direktør, Cicero Senter for klimaforskning
- Bjørn Myskja (nestleder)
Professor, Institutt for filosofi og religionsvitenskap, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
- Inge Lorange Backer
Professor, Institutt for offentlig rett, Universitetet i Oslo
- Petter Frost
Administrerende direktør, MSD Animal Health Innovation AS
- Gunnar Heiene
Professor, Det teologiske Menighetsfakultet
- Arne Holst-Jensen
Forsker, Veterinærinstituttet
- Torolf Holst-Larsen
Spesialist i gynekologi og obstetrikk, Klinik Hausken
- Bernadette Nirmal Kumar
Direktør NAKMI, Ullevål, Oslo universitetssykehus
- Raino Malnes
Professor, Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo
- Benedicte Paus
Overlege/professor II, Avdeling for medisinsk genetik, Rikshospitalet, Oslo universitetssykehus
- Bente Sandvig
Fagsjef, Human-Etisk Forbund
- Sonja Irene Sjøli
Tidligere stortingsrepresentant/jordmor
- Birgit Skarstein
Idrettsutøver, fagkonsulent idrett for funksjonshemmede
- Nils Vagstad
Forskningsdirektør, Bioforsk
- Fern Wickson
Forsker, GenØk – Senter for biosikkerhet

Varamedlemmer:

- Cathrine Bjorvatn
Forsker, Senter for medisinsk genetik, Haukeland universitetssykehus
- Ole Kristian Fauchald
Professor, Institutt for offentlig rett, Universitetet i Oslo
- Terje Mesel
Førstemanuensis/seniorforsker, Avdeling for humaniora og pedagogikk, Universitetet i Agder
- May Thorseth
Professor, Institutt for filosofi og religionsvitenskap, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
- Dag Inge Våge
Professor, Institutt for husdyr og akvakulturvitenskap, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Observatører

Observatører fra syv departementer inviteres til rådsmøtene. Følgende departementer har observatører: Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Samferdselsdepartementet.

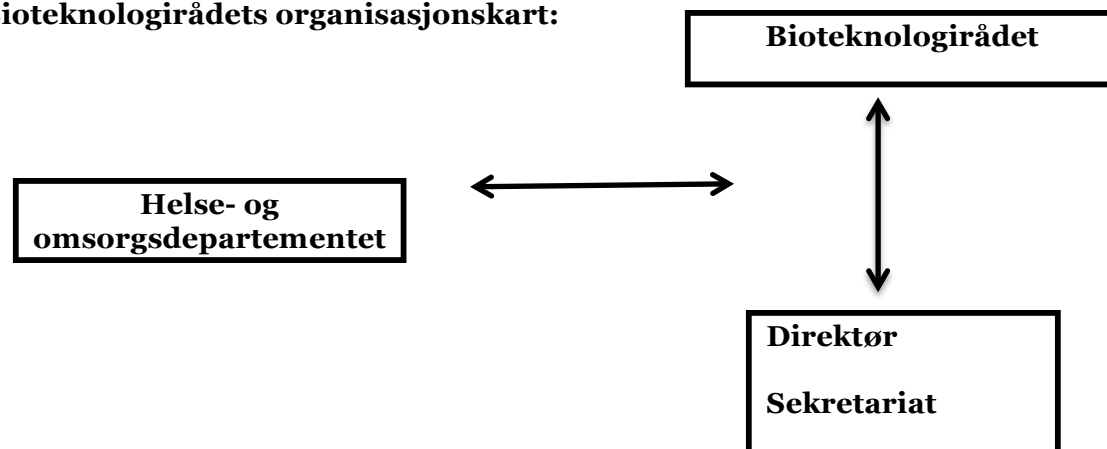
Observatørene stiller etter eget ønske, og oppmøtet varierer.

Sekretariatet

Sekretariatet har syv årsverk og syv fast ansatte. Høsten 2014 var det i tillegg ansatt tre personer i engasjement med ulike stillingsprosent. Sekretariatet har bestått av følgende ansatte i 2014:

- Direktør Sissel Rogne
- Seniorrådgiver Audrun Utskarpen
- Seniorrådgiver Rune Kjekken, sluttet 14.09.14
- Seniorrådgiver Hallvard Kvale
- Seniorrådgiver Truls Petersen
- Kontorsjef Unni Taiet Selmer
- Kommunikasjonssjef Andreas Tjernshaugen, 20 % permisjon 01.01.–31.08.14, 100 % permisjon 01.09.–31.12.14
- Vikar for kommunikasjonssjef, Lisa Nordøen, 01.06.–14.09.14
- Vikar for kommunikasjonssjef, Ida Kroksæter, tiltrådt 15.08.14
- Førstekonsulent Malene Vågen Dimmen, engasjement 15.08.–31.12.14
- Førstekonsulent Hanna Hagen Bjørngaas, engasjement 50 %, 15.08.–31.12.14
- Førstekonsulent Olivia Salles, engasjement 20 %, 01.10.–31.12.14

Bioteknologirådets organisasjonskart:

Tabell 1: Volumtall Bioteknologirådets arbeid

Antall rådsmøter	7
Antall saker behandlet på rådsmøter	76
Antall uttalelser fra rådet	14

Tabell 2: Nøkkeltall fra årsregnskapet 2014

Antall årsverk	7
Samlet tildeling post 01	9 438 000
Utnyttelsesgrad post 01	100,8 %
Driftsutgifter	9 574 725
Lønnsandel av driftsutgifter (inkl. honorar)	67,1 %
Lønnsutgifter per årsverk (eksl. honorar)	748 838

Del III. Årets aktiviteter og resultater

Hovedmål for Bioteknologirådet 2014

Hovedmålene fremgår av mandatet, tildelingsbrevet fra Helse- og omsorgsdepartementet samt av rådets virksomhetsplan for 2014. Mandatet er gjengitt ovenfor på side 5.

Hovedmål 1 og 3: Rådgivende organ for forvaltningen og gi uttalelser i saker etter bioteknologiloven og genteknologiloven

Bioteknologirådet har avgitt 14 uttalelser:

18.12.2014 Førespurnad om bruk av § 5-6 i bioteknologilova for farmakogenetiske undersøkingar

24.11.2014 Skal tilgangen til medisinsk begrunnet lagring av ubefruktede egg og eggstokkvev utvides?

23.10.2014 Skal lagring av ubefruktede egg og eggstokkvev tillates for alle kvinner?

16.09.2014 Hvordan skal egnethet for assistert befruktning vurderes?

12.09.2014 Høyringsvar: Genmodifisert, sprøytemiddelresistent raps

04.09.2014 Uttalelse: Skal enslige få assistert befruktning?

01.08.2014 Forbud mot private gen-og slektskapstester uten samtykke

23.06.2014 Høyringsvar: Genmodifisert nellik med endra blomsterfarge

23.06.2014 Bruk av sædvask ved assistert befruktning

- 12.05.2014 Rhesus D-typing av fosteret basert på fritt foster-DNA i den gravides blod
- 09.05.2014 Genmodifisert, sprøytemiddel- og insektresistent soya DAS-81419-2
- 25.03.2014 Høringssvar: Forslag til forskrift om Norsk helsearkiv og Helsearkivregisteret
- 20.03.2014 Statement regarding health data and insurance
- 18.03.2014 Bruk av vitrifiede ubefruktede egg i assistert befruktning

Hovedmål 2: Informasjons- og debattskapende aktiviteter

Nettstedet bioteknologiradet.no

I 2014 hadde vi gjennomsnittlig omkring 25 700 sidevisninger i måneden på bioteknologiradet.no. Vårt mest populære tilbud på nett er temaside med bakgrunnsstoff som særlig er tilrettelagt for bruk i videregående skole. Nettsidene inneholder også aktuelt stoff om Bioteknologirådets virksomhet inkludert alle rådets uttalelser, og artikler fra tidsskriftet GENiALT. Nettstedet holdes løpende oppdatert.

Tidsskriftet GENiALT

Bioteknologirådets tidsskrift GENiALT utkom med fire nummer i 2014. GENiALT distribueres gratis til abonnenter i inn- og utland, det var ca. 7 000 abonnenter i 2014. Artiklene til GENiALT publiseres i tillegg fortløpende på Bioteknologirådets nettsted. Ved utgangen av året var det 6 954 abonnenter på den trykte utgaven mot 7 009 ved utgangen av 2013. I løpet av året har det blitt 373 nye abonnenter, nedgangen på 55 abonnenter siden 2013 skyldes oppsigelser og abonnementer som slettes på grunn av retur.

Media og foredragsvirksomhet

Bioteknologirådet har i løpet av 2014 blitt nevnt i totalt 582 artikler i nettmedier og trykte medier som omfattes av overvåkingstjenesten Opoint.

I tillegg har Bioteknologirådet vært omtalt eller deltatt i radio- og TV-programmer minst 37 ganger (egen opptelling). Flere av disse innslagene har blitt sendt mer enn én gang.

Når det gjelder foredragsvirksomhet, har rådsmedlemmer en utstrakt foredragsvirksomhet i kraft av at de er dyktige fagpersoner og samfunnsdebattanter innen sine felt. Det er vanskelig å skille ut den foredragsvirksomheten som er direkte knyttet til Bioteknologirådet. Ansatte i sekretariatet holdt 24 fagforedrag i 2014.

Kronikker og debattinnlegg

Totalt ti kronikker/debattinnlegg er skrevet av Bioteknologirådets leder, nestleder og direktør, noen i samarbeid med rådsmedlemmer eller eksterne medforfattere.

Kristin Halvorsen. *Skal jeg ha lov til å genteste deg?* NRK Ytring 27. mars (nett)

Sissel Rogne. *Genlotteriet*. Bergens Tidende 4. mai (papir og nett)

Arne Holst-Jensen og Sissel Rogne. *Lovløse tilstander i tarmen*. Dagbladet 14. mai (papir og nett)

Kristin Halvorsen og Sissel Rogne. *Barn må få vite hvem eggdonoren er.* Aftenposten 12. juni (papir og nett)

Sissel Rogne, Anne I. Myhr, Lise Nordgaard og Ørjan Olsvik. *La norsk laks forbli fri for antibiotika.* Aftenposten 12. august (nett)

Kristin Halvorsen. *Forby gensnoking.* NRK Ytring 18. august (nett)

Kristin Halvorsen. *Barns rettigheter og assistert befruktning.* Aftenposten 5. september (nett)

Bjørn Myskja. *Statlig godtatt sortering?* Vårt Land 10. september (papir)

Sissel Rogne og Charles Arntzen. *Kan tobakksplanten være løsningen på ebolakrisen?* Aftenposten 8. oktober (papir og nett)

Kristin Halvorsen og Sissel Rogne. *Hvordan skal GMO-er vurderes?* Aftenposten 12. desember (papir og nett)

Åpne møter

Bioteknologirådet har avholdt totalt 17 arrangementer.

Flere av de åpne møtene har tatt for seg temaer som er under behandling i rådet. Det er evalueringen av bioteknologiloven som har vært hovedfokus for rådets arbeid dette året.

- Etterutdanningskurs i bioteknologi for lærere 30.–31. januar i Oslo
Arrangører: Bioteknologirådet og Skolelaboratoriet for biologi ved Universitetet i Oslo
Målgruppe: Lærere i videregående skole som underviser i naturfag og biologi 1 og 2
- Åpent møte 11. februar i Trondheim
Bioteknologiens tidsalder: 12 smakebiter
Arrangører: Bioteknologirådet, Volvox & Alkymisten og Tekna Biotek
- Åpent møte 19. mars i Oslo
Bærekraftbegrepet, hvordan skal vi forstå det, og hvordan skal vi bruke det?
Arrangører: Polyteknisk forening, Bioteknologirådet og Naturviterne
- Åpent møte 2. april i Oslo
Presse(gen)etikk, når, og på hvilke betingelser, er det presseetisk forsvarlig å omtale enkeltpersoners og familiers arveanlegg?
- Åpent møte 10. april i Oslo
Skal jeg ha lov til å genteste deg? Trenger vi regler som forbyr privatpersoner å bestille gen- eller slektskapstester av andre uten å spørre om lov?
Arrangør: Bioteknologirådet i samarbeid med Teknisk museum
- Åpent møte 24. april i Oslo
Bærekraft i praksis. Hvordan kan styresmakter og næringsliv sette standarder som bidrar til bærekraftig utvikling?

- Åpent møte 12. juni i Oslo
Assistert befruktning – hva er til beste for barna?
Hvordan kan vi innrette tilbudet om assistert befruktning slik at det er til beste for barna som blir unnfanget?
- Arendalsuka 2014, møte 13. august
Bioteknologi – Vanskelige valg og prioriteringer.
Leder i Bioteknologirådet, Kristin Halvorsen, og helseminister Bent Høie samtalte om etiske dilemmaer og bioteknologi.
- Åpne møter 27. august i Trondheim og 28. august i Tromsø
Syntetisk biologi og genteknologiske muligheter. Foredrag ved Drew Endy som presenterte de siste årenes utvikling innen syntetisk biologi med påfølgende diskusjon om fremtidens muligheter.
Arrangører: Trondheim – Bioteknologirådet
Tromsø – Nordisk komité for bioetikk, GenØk og Bioteknologirådet
- Åpent møte 10. september i Tromsø
Fosterdiagnostikk og etiske dilemma
- Åpne møter 8. oktober i Ås, 9. oktober i Oslo, 13. oktober i Bergen og 14. oktober i Trondheim
Foredrag av Charles Arntzen om arbeidet med medisiner og vaksiner i planter
Arrangører: Ås – Bioteknologirådet, NMBU, Bioforsk og Vitenparken
Oslo – Bioteknologirådet, Universitetet i Oslo, Realfagsbiblioteket, Realistforeningen og UAEM
Bergen – Bioteknologirådet, Universitetet i Bergen, UAEM og Tekna
Trondheim – Bioteknologirådet, NTNU, Tekna og Volvox & Alkymisten
- Åpent møte 14. oktober i Haugesund
Sæddonasjon
- Åpent møte 6. november i Ås
Bioteknologiens tidsalder
Arrangører: Bioteknologirådet i samarbeid med Studentsamfunnet i Ås, Molekylet, NMBU, Tekna og Naturviterne

Tabell 3: Nøkkeltall åpne møter

Antall åpne møter	17
Antall deltakere på åpne møter med påmelding	2 382

Video fra møtene

Det er lagt ut video fra ti av de åpne møtene, slik at de som ikke hadde anledning til å delta på møtene, kan laste ned og høre foredragene. Enkelte møter har vært holdt med lignende opplegg på mer enn ett sted (*Syntetisk biologi og møter med Charles Arntzen*). Da har vi kun filmet ett av arrangementene.

Undervisningsmaterieil

Vårt undervisningsmaterieil omfatter blant annet egne sider på nett med aktivitetsforslag til lærere, samt 15 temasider på nett med tilhørende temaark for utskrift. Den viktigste målgruppen er elever i videregående skole. Vi har faset ut trykte temaark da etterspørselen etter temaark i papir har minket siden flere benytter seg av våre nettsider.

Ungdommens bioteknologiråd

Ungdommens bioteknologiråd er et landsdekkende prosjekt i bioteknologi i regi av Bioteknologirådet. Opplegget er knyttet opp til læreplanen i naturfag 5 og 3 på videregående skole, og består av et undervisningsopplegg og gruppeoppgaver innen fire sentrale emner i bioteknologiloven. Hver klasse skal levere uttalelser til Bioteknologirådets sekretariat innen 20. april 2015. Disse vil bli publisert på våre nettsider, og en gruppe elever vil bli valgt ut til å møte helse- og omsorgsministeren for å overrekke resultater av prosjektet i mai 2015.

Arbeidet med prosjektet startet sommeren 2014 og ble gjort i samarbeid med en naturfaglærer. Et prøveprosjekt ble gjennomført ved Elvebakken videregående skole høsten 2014, før invitasjoner gikk ut til alle videregående skoler i landet.

Utredninger/temahefter

Rapporten *Herbicide-resistant genetically modified plants and sustainability* kom ut i 2014. Dette er en engelsk oversettelse av rapporten *Sprøytemiddelresistente genmodifiserte plantar og berekraft* (2013). For øvrig er de lengste uttalelsene fra Bioteknologirådet på henholdsvis åtte og ni sider.

Hovedmål 4: Gi uttalelser som angår Norges holdning til spørsmål vedrørende bioteknologi i internasjonale organer

Etter invitasjon fra Helsedirektoratet uttalte Bioteknologirådet seg i mars 2014 om et arbeidsdokument fra Europarådets bioetiske komité om bruk av helseopplysninger, og spesielt genetisk informasjon, til forsikringsformål.

Under FN's Cartagena-protokoll om handel med genmodifiserte organismer (GMO) kan landene ta sosioøkonomiske hensyn når de avgjør om de skal importere en GMO, og det arbeides med å klargjøre hvordan dette skal forstås. Bioteknologirådet har gjennom flere år bidratt til Norges arbeid i den forbindelse, og til arbeidet med de samme spørsmålene overfor EU. I 2014 bidro vi ved å gi ut en engelsk utgave av rapporten *Sprøytemiddelresistente genmodifiserte plantar og berekraft* (norsk utgave kom i 2013) som opprinnelig ble utarbeidet på oppdrag fra Miljødirektoratet. Den engelske utgaven som kom ut i 2014, har tittelen *Herbicide-resistant genetically modified plants and sustainability*. Den engelske rapporten ble publisert både på nett og i trykket utgave, og har blitt spredd internasjonalt på møter og gjennom nettverket til medlemmene av arbeidsgruppen som laget rapporten.

Hovedmål 5: Belyse spørsmål som er særlig viktig i et Nord/Sør-perspektiv

Arbeidet med bærekraft og genmodifiserte organismer er særlig viktig i et Nord/Sør-perspektiv. Dette gjelder de to åpne møtene om emnet i 2014 (omtalt under hovedmål 2), og oversettelsen til engelsk av vår rapport om sprøytemiddelresistente, genmodifiserte organismer (se hovedmål 4).

Nord/Sør-spørsmål sto også sentralt i foredragene med Charles Arntzen om utvikling av medisiner og vaksiner i planter i fire norske byer. Her var det særlig interesse for arbeidet med en eksperimentell medisin mot Ebola.

Resultatmål i tildelingsbrev

Tildelingsbrevet fra Helse- og omsorgsdepartementet inneholder tre mer spesifikke resultatmål.

1: Bioteknologirådet skal avholde fire til seks åpne møter med videooverføring i løpet av året

Resultatmål 2: Bioteknologirådet skal delta minst tre ganger i offentlig debatt med skriftlige innlegg om bio- og genteknologi

Resultatmål 3: Bioteknologirådet skal bidra til informasjon om bio- og genteknologi gjennom utgivelse av tidsskriftet GENialt, utforming og distribusjon av undervisningsmaterieell og minst to nye utredninger/temahefter på selvvalgte områder.

Alle resultatmålene er nådd, bortsett fra punktet «minst to nye utredninger/temahefter på selvvalgte områder» under resultatmål 3. De aktivitetene som er relevante for resultatmålene er omtalt ovenfor under hovedmål 2, Informasjons- og debattskapende aktiviteter.

Spesielle oppdrag i tildelingsbrevet

Evaluering av bioteknologiloven

Stortinget har bedt om en evaluering av bioteknologiloven. Evalueringen vil gi anledning til debatt om samfunnsmessige og etiske konsekvenser av ny teknologi. Helse- og omsorgsdepartementet har i denne forbindelse bedt Bioteknologirådet om å skape debatt, drøfte de etiske sidene ved bioteknologiloven og oppsummere denne debatten. Bioteknologirådet har fått utsettelse med å gjennomføre oppdraget fra 1. juni til 14. august 2015.

Evalueringen av bioteknologiloven har vært hovedfokus på møtene i Bioteknologirådet i 2014, og rådet har i løpet av året avgitt seks uttalelser som gjelder evalueringen. For å skape debatt og drøfte de etiske sidene ved bioteknologiloven har tema for flere av de åpne møtene vært knyttet til evalueringen av bioteknologiloven. Bioteknologirådets arbeid med evalueringen vil fullføres i 2015.

Del IV. Styring og kontroll i virksomheten

Overordnet styring og kontroll

Bioteknologirådet følger utarbeidet internkontroll fra 2010 som omhandler styringsdokumenter, økonomistyring, anskaffelser, mål- og resultatkrav, saksbehandling i Bioteknologirådet, og informasjons- og debattskapende arbeid. Det er utarbeidet en egen mediehandteringsplan i 2010, i 2014 ble det utarbeidet en arkivplan.

Det blir utarbeidet årlige handlingsplaner som behandles av Bioteknologirådet, på bakgrunn av denne og tildelingsbrevet utarbeider sekretariatet en virksomhetsplan.

Vi viser til at samlet måloppnåelse for 2014 er god, jf del III.

Tiltak mot definerte risikoer med hensyn til måloppnåelse

Bioteknologirådet skal arbeide i henhold til sitt mandat. For å oppnå dette er det viktig å være oppdatert og kunne formidle informasjon og debattinnlegg av god kvalitet. For å følge med på utviklingen og bli bedre har sekretariatet deltatt på internasjonale kongresser. I tillegg evaluerer vi møtene våre.

Vi abonnerer også på mediesøk og de mest sentrale fagtidsskrifter for å holde oss oppdatert, og utarbeider «informasjonspakker» ukentlig til rådsmedlemmene slik at det skal være lettere å være oppdatert.

Når det gjelder Bioteknologirådets nettsider gjennomførte vi i 2013 tiltak for å sikre tilgjengelighet for ulike brukergrupper, og oppgraderte sikkerhetstiltakene for å hindre uvedkommende i å forstyrre driften av nettstedet.

Økonomi

Bioteknologirådet er fullservicekunde hos Direktoratet for økonomistyring (DFØ), og bruker kontantprinsippet som regnskapsprinsipp. Vi har deltatt i Regnskapsprogrammet i regi av DFØ som ledd i oppfølgingen av krav om innføring av ny standard kontoplan fra 2014. Den nye kontoplanen avhjelper merknaden fra Riksrevisjonen i revisjonsberetningen for 2013 om at flere internkonti ikke ble styrt til rett underpost i statsregnskapet. Riksrevisjonens konklusjon var at årsregnskapet, med unntak av merknaden, i det alt vesentlige var utarbeidet i samsvar med regelverk for statlig økonomistyring.

IA-avtalen

Bioteknologirådet inngikk i 2014 ny samarbeidsavtale for inkluderende arbeidsliv.

Andre føringer

I tildelingsbrevet for 2015 er Bioteknologirådet bedt om å rapportere om vårt arbeid i 2014 med å forenkle regelverk, bruke klart språk, forenkle rutiner og ordninger vi kan gjøre noe med selv.

I forbindelse med utskifting av rådets medlemmer ved overgangen til 2014 har vi sluttet å sende ut trykte sakspapirer til rådsmøtene, unntatt til medlemmer som ber spesielt om det. De fleste rådsmedlemmene laster nå ned papirene elektronisk, og det sparer sekretariatet for en del arbeid.

I 2014 har vi også avviklet tilbudet om trykte temaark til skoler og andre. Dette sparer sekretariatet for arbeid med utsending av materiell, og for kostnader til trykking og porto. Temastoffet tilbys heretter kun på nett, hvor det lettere kan holdes oppdatert. Kontakt med videregående skoler, som er den viktigste brukergruppen for temastoffet, tyder på at temasider på nett er en tilfredsstillende løsning for dem. Temasidene er for øvrig de mest populære sidene på bioteknologiradet.no.

Del V. Vurdering av fremtidsutsikter

Bioteknologirådet vurderer sin evne til å nå fastsatte mål og levere forventede resultater som god. En forutsetning for å kunne leve opp til mandatets punkter om å skape debatt og å tilby informasjon til allmennheten også i fremtiden, er at Bioteknologirådet fortsetter å tilpasse seg samfunnsutviklingen og utnytter nye muligheter for kommunikasjon for eksempel gjennom sosiale medier og nye formater for åpne møter. Det er viktig å stadig prøve ut nye virkemidler. Når det gjelder rollen som rådgiver, er det nødvendig å holde seg løpende orientert om den faglige utviklingen på våre områder, og å være åpen for innspill og argumenter utenfra.

De ytre betingelsene har selvsagt også betydning. Skal rådet lykkes i sitt oppdrag i årene som kommer er det ikke minst avgjørende at myndighetene fortsatt ser betydningen av at Bioteknologirådet er et frittstående organ hvor den faglige styringen av sekretariatet klart og utvetydig ligger hos rådet.

Del VI. Årsregnskap

Ledelseskommmentar årsregnskapet 2014

Formål

Bioteknologirådet ble opprettet i 1991. Rådet er frittstående, men administrativt underlagt Helse- og omsorgsdepartementet. Bioteknologirådet fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det fremgår av prinsippnoten til årsregnskapet. Bioteknologirådets overordnede formål er å rådgive Regjeringen i saker angående bruk av bioteknologi, nasjonalt og internasjonalt, drøfte etiske og samfunnsmessige spørsmål i tilknytning til bioteknologisk virksomhet, samt informasjons- og debattskapende aktiviteter.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og tildelingsbrevet fra Helse- og omsorgsdepartementet. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av Bioteknologirådets disponible bevilgninger og regnskapsførte utgifter.

Vurderinger av vesentlige forhold

I 2014 har Bioteknologirådet samlet disponert tildelinger på utgiftssiden på kr 9 438 000. Bioteknologirådet hadde en merutgift på kr 77 601.

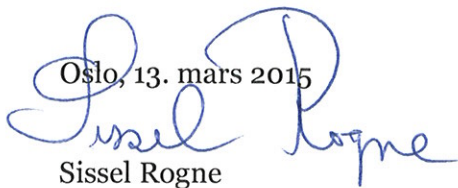
Artskontorrapporteringen viser at rapporterte utgifter til drift utgjør kr 9 515 601. Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter beløp seg til kr 6 481 137, dette inkluderer også møtegodtgjørelse til rådsmedlemmene på kr 1 020 970. Lønnsandelen av driftsutgiftene er totalt 67 %.

Tilleggsopplysninger

I 2014 hadde vi en langtidssykemelding pga alvorlig sykdom, og to deltidspermisjoner. Dette gjorde at vi hadde flere medarbeidere tilsatt på korte prosjekter.

Riksrevisjonen er revisor og bekrefter årsregnskapet for Bioteknologirådet. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d., men revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2015.

Oslo, 13. mars 2015

Sissel Rogne
direktør
Bioteknologirådet

Prinsippnote årsregnskapet

Årsregnskapet for Bioteknologirådet er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten, fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 18. september 2013. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og krav fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdningen virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter, og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskap:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene korresponderer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*» er lik i begge oppstillingene.

Alle statlige virksomheter er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.8.1. Bioteknologirådet er en bruttobudsjettert virksomhet, og tilføres ikke likviditet gjennom året. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Bevilgningsrapporteringen viser tall som Bioteknologirådet har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter kapittel 0712 og post 01 i bevilgningsregnskapet som Bioteknologirådet har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser finansielle eiendeler og forpliktelser Bioteknologirådet står oppført med i statens kapitalregnskap. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev, tildeling etter lønnsoppgjør og overførte midler fra 2013.

Bioteknologirådet hadde ingen belastningsfullmakter i 2014.

Artskontorrapporteringen

Artskontorrapporteringen viser regnskapstall Bioteknologirådet har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Bioteknologirådet har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene skal ikke inntektsføres og vises derfor ikke som inntekt i oppstillingen.

Note 3 til artskontorrapporteringen viser forskjeller mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for regnskapsåret 2014

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2014	Merutgift (-) og mindreutgift
0712	Driftsutgifter	01	Driftsutgifter	A, B	9 438 000	9 574 725	-136 725
<i>Sum utgiftsført</i>					9 438 000	9 574 725	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2014	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3712	Refusjon sykepenger	18	Refusjon av sykepenger	B		59 124	59 124
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse			10 065	
5700	Folketrygden	72	Arbeidsgiveravgift			791 486	
<i>Sum inntektsført</i>						0	860 675
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						8 714 050	
Kapitalkontoer							
60049101	Norges Bank KK /innbetalinger					151 769	
60049102	Norges Bank KK/utbetalinger					-8 745 254	
707008	Endring i mellomværende med statskassen					-120 565	
<i>Sum rapportert</i>						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12.)							
Konto	Tekst				2014	2013	Endring
707008	Mellomværende med statskassen				-347 449	-226 884	-120 565

Note A Forklaring av samlet tildeling

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
071201	440 000	8 998 000	9 438 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belastningsfullmakter	Merutgift(-)/ mindretgift etter avgitte belastningsfullmakter	Standard refusjoner på inntektspostene 15-18	Merinntekter iht merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
71 201		-136 725		-136 725	59 124				-77 601	471 900	0
<p>*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se rundskriv R-2/2013 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.</p>											

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Fullmakt til å bruke standard refusjoner av lønnsutgifter til å overskride utgifter

Virksomheten har brukt lønnsrefusjonen som er rapportert på kapittel/post 371218 til å dekke inn deler av merutgifter under driftsposten 071201. Lønnsrefusjonen utgjør kr 59 124.

Mulig overførbart beløp

Det gjenstår ikke midler til overføring.

Oppstilling av artskontorapporteringen for 2014

	Note	31.12.2014	
Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Andre innbetalinger		0	
<i>Sum innbetalinger</i>		0	
Utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	1	6 481 137	
Offentlige refusjoner vedrørende lønn	1	-59 124	
Andre utbetalinger til drift	2	3 093 588	
<i>Sum utbetalinger</i>		9 515 601	
Netto rapporterte utgifter til drift og investeringer		9 515 601	
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
5700 Folketrygdens inntekter - Arbeidsgiveravgift		791 486	
5309 Tilfeldige inntekter (gruppeliv m.m)		10 065	
<i>Sum inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler</i>		801 551	
Netto utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		8 714 050	
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		2014	2013
Fordringer (legg til linjer og vis på konto)	3	-18 820	0
Skyldig skattetrekk	3	-333 690	-226 884
Annen gjeld (legg til linjer og vis på konto)	3	5 061	0
Sum mellomværende med statskassen		-347 449	-226 884

Note 1 Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter og innbetalinger av offentlige refusjoner vedrørende lønn 2014

	31.12.2014
<i>Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter</i>	
Lønninger	4 624 855
Arbeidsgiveravgift	791 486
Andre ytelser	1 064 796
Sum utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	6 481 137
<i>Offentlige refusjoner vedrørende lønn</i>	
Sykepenger og andre refusjoner	59 124
Sum offentlige refusjoner vedrørende lønn	59 124
Antall årsverk:	7

Note 2 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2014
<i>Andre utbetalinger til drift</i>	
Husleie	482 040
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	1 438
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	59 884
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	23 456
Mindre utstyrsanskaffelser	1 307
Leie av maskiner, inventar og lignende	36 872
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	531 018
Reiser og diett	466 661
Trykksaker	239 566
Møter, kurs, oppdatering og lignende	565 038
Porto	222 778
Øvrige driftsutgifter	463 531
Sum andre utbetalinger til drift	3 093 588

Note 3 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen 2014

Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2014 Spesifisering av bokført avregning med statskassen	31.12.2014 Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Omløpsmidler			
Andre fordringer	-18 820	25 000	-43 820
<i>Sum</i>	-18 820	25 000	-43 820
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-28 467	0	-28 467
Skyldig skattetrekk	-333 690	-333 690	0
Annen kortsiktig gjeld	5 061	-38 759	43 820
<i>Sum</i>	-357 096	-372 449	15 353
Sum	-375 916	-347 449	-28 467